

Macrodoelmatigheidstoets Nieuwe Opleiding

1. Basisgegevens Instelling

Naam instelling(en)¹	Universiteit voor Humanistiek
BRIN-code(s)	23BF
KvK-nummer(s)	41182028
Contactpersoon aanvraag	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
Contactpersoon CvB	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

2. Basisgegevens Opleiding

Kenmerk aankondiging	A24-059
Naam	Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid
Oriëntatie	WO
Niveau	Master
Vorm	Voltijd
Gemeente(n) waar de opleiding wordt gevestigd	Utrecht
Taal	Nederlands
Studielast	60 EC
Studieduur	1 jaar
Beroepsvereisten	-
Capaciteitsbeperking	Geen
Beoogde startdatum	1 september 2026
ISAT-code (indien bekend)	-
RIO-(sub)onderdeel²	Gedrag en maatschappij
ISCED-rubriek (optioneel)	-

¹ Vermeld in het geval van een joint degree hier ook welke instelling de penvoerder van de aanvraag is

² Voorheen Croho

3. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

Sociaal werk is **een beroep én academische discipline** die sociale verandering, cohesie en empowerment bevordert. Principes als sociale rechtvaardigheid, mensenrechten en respect voor diversiteit staan centraal.³ Sociaal werkers helpen mensen functioneren in hun sociale context, in uiteenlopende rollen zoals opbouwwerker of casemanager dementie.⁴ Als academische discipline richt sociaal werk zich op onderzoek naar maatschappelijke problemen, professionele praktijken en de ontwikkeling van het beroep. Als academische discipline is sociaal werk interdisciplinair van aard en behandelt complexe vraagstukken die verschillende perspectieven vereisen.

De rol van sociaal werkers is de afgelopen jaren **ingrijpend veranderd**, onder andere door de decentralisaties van 2015.⁵ Ze werken meer wijkgericht, integraal, en moeten netwerken van betrokkenen versterken. Tegelijk woedt een maatschappelijk debat over de rol van sociaal werk bij het tegengaan van ongelijkheid en het versterken van de democratie. Dit vraagt om herbezinning op de professionele positie van sociaal werkers.

De Universiteit voor Humanistiek (hierna: UvH) ontwikkelt een **academische masteropleiding Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid** (hierna: SW&SR) om de academische discipline van sociaal werk, en in tweede instantie het beroep, te versterken en het debat te voeden. De master leidt onderzoekers, beleidsmakers en programmamanagers op die wetenschappelijke inzichten kunnen verbinden met beleid en praktijk. De nadruk ligt op sociale rechtvaardigheid: het tegengaan van ongelijkheid, het versterken van gelijke kansen en het hoorbaar maken van gemarginaliseerde stemmen.

De academische master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid beoogt bij te dragen aan 1) de ontwikkeling van diepgaande, interdisciplinair gefundeerde **kennis** over ethische, sociale en politieke vraagstukken binnen het sociaal werk, 2) de versterking en academische **professionalisering** van het beroep, en 3) kritische en vernieuwende **beleidsvorming** die de structurele condities voor sociaal werk mede vormgeeft.

Kennisontwikkeling over complexe vraagstukken door fundamenteel onderzoek

Sociaal werkers hebben te maken met complexe problemen zoals polarisatie, radicalisering en multi-problematiek. Dit roept fundamentele vragen op over methoden en ethiek van sociaal werk. Om zulke vraagstukken te begrijpen, is diepgaand interdisciplinair onderzoek nodig. Wat geldt als legitieme kennis, welke waarheidsopvattingen sturen het handelen, en hoe gaan sociaal werkers om met morele spanningen? Hiertoe zijn academisch gevormde professionals nodig die bijdragen aan de opbouw van een robuuste kennisbasis. De master SW&SR bevordert daartoe:

- Theoretisch, analytisch en normatief denkvermogen;
- Inzicht in de historische, ethische en politieke fundamenteën van het sociaal werk;

³ Globale definitie van het Sociaal werk, International Federation of Social Workers

<https://www.ifsw.org/wpcontent/uploads/2019/08/Global-Definitie-Social-Work-2014-Dutch-.pdf>

⁴ <https://www.bpsw.nl/app/uploads/BPSW-Beroepshuis-april-2024.jpg>

⁵ Het overhevelen van verantwoordelijkheid voor jeugdzorg, de Participatiewet (re-integratie en bijstand), en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van Rijk naar gemeenten.

- Inzicht in de wisselwerking van het voorgaande met beleid en uiteenlopende visies op sociale rechtvaardigheid die het handelen in sociaal werk oriënteren.

Professionalisering van het sociaal werk

De ontwikkeling van een academische master over sociaal werk is ten tweede nodig om de professionalisering van het vakgebied te bevorderen. Professionalisering leidt tot betere kwaliteit van sociaal werk voor deelnemers, cliënten of inwoners (hierna: betrokkenen), het bevordert de samenwerking met andere, vaak specialistische professionals, en het versterkt de positionering en status van de beroepsgroep binnen het bredere sociaal domein.

De master SW&SR beoogt op drie manieren bij te dragen aan de professionalisering van het sociaal werk:

- Studenten leren fundamenteel onderzoek doen en zo bij te dragen aan de wetenschappelijke kennisbasis van het beroep.
- Er is ruimte voor bezinning op de normatieve en epistemologische grondslagen: welke waarden sturen het vak aan en wie wordt als kennisbron erkend?
- Studenten leren zich positioneren in wetenschappelijke en maatschappelijke debatten over sociaal werk. Door verdieping in geschiedenis, ethiek, beleid en theorieën van rechtvaardigheid ontwikkelen zij wetenschappelijk inzicht in de aard, functie en legitimatie van het beroep.

Wetenschappelijk onderlegde beleidsontwikkeling

Nationaal beleid en lokale praktijk sluiten niet goed bij elkaar aan. Beleid is vaak gefragmenteerd en technocratisch, terwijl sociaal werkers en betrokkenen de gevolgen ondervinden van bureaucratisering en outputdenken. Deze discrepantie schaadt niet alleen de kwaliteit van het werk, maar ook de betrokkenheid van sociaal werkers.

De master leidt studenten op tot beleidsdenkers die:

- De maatschappelijke, institutionele en politieke context analyseren waarin beleid vorm krijgt;
- Ruimte scheppen voor normatieve reflectie op sociaal beleid;
- Wetenschappelijke en ervaringskennis vertalen in onderbouwde beleidsadviezen;
- Sociaal werk daarmee strategisch positioneren in het beleidsproces.

Deze combinatie van wetenschappelijke onderbouwing en normatieve reflectie maakt studenten tot kritische, toekomstgerichte professionals.

De noodzaak tot kennisontwikkeling, professionalisering en beleidsontwikkeling wordt al langer onderschreven door de Gezondheidsraad⁶ en blijft sindsdien aandachtspunt.⁷ Daarom heeft het

⁶ Gezondheidsraad (2014) Sociaal werk op solide basis,

<https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2014/09/15/sociaal-werk-op-solide-basis>

⁷ Kromhout, M., Van Echteld, P., & Feijten, P. (2020). Sociaal domein op koers? Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid. Sociaal Cultureel Planbureau; Witte, T. (25 december 2024).

Historisch besef essentieel voor verdere academisering sociaal werk. Sociale Vraagstukken.

<https://www.socialevraagstukken.nl/column/historisch-besef-essentieel-voor-verdere-academisering-sociaalwerk/>

ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de UvH een subsidie verleend om een master sociaal werk te ontwikkelen (zie bijlage 10). Met het aanbieden van de master voorziet de UvH in een door de Rijksoverheid erkende behoefte, blijkt ook uit de steunverklaring van VWS (bijlage 5).

De Universiteit voor Humanistiek wil bijdragen aan kennisontwikkeling, professionalisering, en passender beleid door een academische master SW&SR aan te bieden, gebaseerd op haar humanistische waarden die naadloos aansluiten bij de kernprincipes van het sociaal werk: het streven naar een inclusieve, rechtvaardige samenleving waarin alle mensen een betekenisvol en waardig leven kunnen leiden, ook in situaties van kwetsbaarheid en afhankelijkheid. Daarvoor hebben wij het volgende onderwijsprogramma ontwikkeld.

Onderwijsprogramma

De master SW&SR betreft een 1-jarige voltijd master (60 ECTS) bestaande uit 4 periodes en 7 studieonderdelen, waarin studenten diepgaande kennis en vaardigheden ontwikkelen op het gebied van sociaal werk vanuit een interdisciplinair perspectief. De opleiding combineert sociaalwetenschappelijke en geesteswetenschappelijke perspectieven.

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Geschiedenis en Grondslagen van het Sociaal Werk 7,5 ECTS	Ethische professionaliteit 7,5 ECTS	Sociaal Werk en Beleid 7,5 ECTS	Wetenschappelijk Advies 7,5 ECTS
Methoden van Onderzoek naar Sociaal Werk 7,5 ECTS	De Politiek van Sociaal Werk 7,5 ECTS	Thesis 7,5 ECTS	Thesis 7,5 ECTS

1. Geschiedenis en Grondslagen van het Sociaal Werk (7,5 ECTS)

Deze module biedt inzicht in het sociaal werk als historisch en ideologisch gevormde praktijk. Studenten bestuderen sociaalhistorische en filosofische wortels van het vak, in wisselwerking met maatschappelijke ontwikkelingen, politieke ideologieën en emancipatiebewegingen. Speciale aandacht is er voor de verwevenheid met het humanisme, gedeelde waarden als waardigheid, solidariteit en verantwoordelijkheid, en de rol van humanistische denkers in het vormgeven van sociaal werk. Studenten leren deze historische inzichten te verbinden aan actuele vraagstukken en reflecteren kritisch op de normatieve grondslagen van het beroep.

2. Methoden van Onderzoek naar Sociaal Werk (7,5 ECTS)

In deze module leren studenten een onderzoeksvraag formuleren en onderbouwen binnen sociaalwetenschappelijke, normatieve en participatieve tradities. Er is nadruk op epistemologische keuzes en hun impact op kennisvorming, macht en inclusie. Studenten reflecteren op epistemische rechtvaardigheid: wie wordt als kennisdrager erkend, en hoe geef je stem aan gemarginaliseerde groepen? Studenten maken onderzoek eigen als kritisch instrument voor maatschappelijke reflectie en beleidsbeïnvloeding.

3. Ethische Professionaliteit (7,5 ECTS)

Studenten verdiepen zich in ethische vraagstukken binnen sociaal werk, met aandacht voor sociale rechtvaardigheid als richtsnoer én spanningsbron. Ze bestuderen zorgethiek, mensenrechten en kritische sociale filosofie, en analyseren hoe morele dilemma's institutioneel en politiek ingebed zijn. Door sociaal werk in Nederland te vergelijken met beroepspraktijken in andere landen én met verwante professies zoals verpleegkunde en onderwijs, ontwikkelen studenten een breder begrip van professionele ethiek als contextgevoelig en cultuurgebonden. De module bevordert het gebruik van ethiek als kritisch denkkader voor professionele praktijk.

4. De Politiek van Sociaal Werk (7,5 ECTS)

Sociaal werk wordt hier benaderd als politiek beladen praktijk, gericht op rechtvaardigheid en machtskritiek. Studenten verkennen kritische theorieën (zoals intersectionaliteit, postkolonialisme) en confronteren tegengestelde ideologieën zoals neoliberalisme en libertarisme. Ze ontwikkelen hun normatief-politieke positionering en analyseren actuele maatschappelijke thema's als klimaatrechtvaardigheid, migratie en digitale surveillance.

5. Sociaal Werk en Beleid (7,5 ECTS)

In deze module analyseren studenten sociaal beleid als normatief geladen constructie die vorm geeft aan sociaal werk en probleemdefinities. Er is aandacht voor kritische beleidswetenschap, epistemologische verantwoording en inclusieve benaderingen. Via interpretatieve beleidsanalyse onderzoeken zij discoursen, aannames en uitsluitingsmechanismen. Studenten vertalen daarmee de stem van werkpraktijk naar beleidsvragen en leren beleid strategisch en normatief te beïnvloeden.

6. Wetenschappelijk Advies (7,5 ECTS)

Studenten ontwikkelen adviesvaardigheden door het formuleren van wetenschappelijk onderbouwde en contextgevoelige adviezen, voortbouwend op hun beleidsanalyse en scriptieonderzoek. De module richt zich op positionering, belangenafweging, en omgaan met normativiteit. Studenten oefenen met diverse adviesvormen, afgestemd op verschillende doelgroepen. Reflectie op de eigen rol als adviseur staat centraal. De module verbindt academische kennis met maatschappelijke impact en humanistische waarden.

7. Thesis (15 ECTS)

De masterthesis vormt de afronding van het programma. Studenten doen zelfstandig onderzoek naar een relevant vraagstuk binnen het sociaal domein, met theoretische diepgang en aandacht voor epistemische rechtvaardigheid. De thesis is een bijdrage aan theorievorming, niet louter toepassing van kennis. Onderwerpen variëren van normatief-filosofisch tot beleidsanalytisch. Studenten tonen hun vermogen tot kritische analyse van sociaal werk in historische, institutionele en maatschappelijke context.

Eindtermen

Kennis en inzicht:

- De afgestudeerde beschikt over geavanceerde, interdisciplinaire kennis over sociaal werk op het raakvlak van sociale wetenschappen en geesteswetenschappen.

- De afgestudeerde heeft begrip van een reeks van theorieën, principes en concepten die het sociaal werk in historisch, ideologisch en beleidsmatig opzicht hebben gevormd.
- De afgestudeerde bezit uitgebreide en gedetailleerde kennis van actuele maatschappelijke problemen en thema's binnen het sociaal werk, en heeft inzicht in hoe deze samenhangen met beleidskaders, de ethische dimensies van professionele verantwoordelijkheid en perspectieven op sociale rechtvaardigheid.

Toepassen van kennis en inzicht:

- De afgestudeerde kan wetenschappelijke kennis uit diverse theoretische tradities analyseren, integreren en toepassen op complexe sociaal-maatschappelijke vraagstukken en is in staat deze kennis in uiteenlopende (inter)nationale contexten in te zetten, met oog voor normatieve, culturele en institutionele complexiteit.
- De afgestudeerde is in staat om bestaande kennis kritisch te bevragen en op basis daarvan originele ideeën en onderzoeksvragen te formuleren, die bijdragen aan theoretische verdieping van en eigenstandige reflecties op het sociaal werk.
- De afgestudeerde kan opgedane kennis inzetten om normatieve, theoretische en maatschappelijke vraagstukken binnen het sociaal werk te analyseren in de historische, institutionele en politieke context en op basis daarvan doordachte argumentaties formuleren, die bijdragen aan kritisch academisch debat.
- De afgestudeerde voert zelfstandig een methodologisch verantwoord onderzoek uit naar een complex maatschappelijk vraagstuk, identificeert daarbij blinde vlekken en beperkingen in bestaande kennis, evalueert kritisch de wetenschappelijke en beroepsmatige implicaties van het onderzoeksproces, en levert een eigenstandige bijdrage aan theorievorming over het sociaal werk.

Oordeelvorming:

- De afgestudeerde verzamelt, analyseert en verantwoordt wetenschappelijke informatie over sociaal werk op kritische wijze, reflecteert op deze kennisproductie met oog voor epistemisch onrecht en beoordeelt de legitimiteit en impact van onderzoek en beleid.
- De afgestudeerde kan complexe maatschappelijke vraagstukken zelfstandig analyseren en vertalen naar een originele, wetenschappelijk onderbouwde bijdrage aan de oplossing van deze vraagstukken binnen sociaal werk als beroepspraktijk en kennisdomein.
- De afgestudeerde functioneert effectief in wisselende en onvoorspelbare (inter)nationale omgevingen, werkt samen met uiteenlopende actoren — waaronder wetenschappers, beleidsmakers, bestuurders, professionals, maatschappelijke organisaties en betrokken burgers —, neemt verantwoordelijkheid voor eigen handelen, voor procesbegeleiding en voor het resultaat van samenwerking, formuleert opinies en advies op basis van de best beschikbare informatie, en weegt daarbij maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische verantwoordelijkheden expliciet af.

Communicatie:

- De afgestudeerde communiceert doelgericht, helder en toegankelijk met uiteenlopende doelgroepen — waaronder wetenschappers, beleidsmakers, bestuurders, professionals, maatschappelijke organisaties en betrokken burgers — over onderzoeksresultaten, beleidsanalyses en ethisch-normatieve reflecties, stemt de communicatie af op doel en

context, en werkt effectief samen met belanghebbenden met oog voor diversiteit en epistemische rechtvaardigheid.

Leervaardigheden

- De afgestudeerde ontwikkelt zich autonoom en intrinsiek gemotiveerd tot een reflectieve professional die actief bijdraagt aan het bevorderen van doorgaand gezamenlijk leren en kennisontwikkeling binnen beroeps- en kennisgemeenschappen.

4. Doelgroep van de opleiding en nadere vooropleidingseisen

De opleiding is bedoeld voor studenten met een diploma van een vooropleiding in de sociale wetenschappen of geesteswetenschappen, die zich willen specialiseren in sociaal werk als academische discipline. De master SW&SR is toegankelijk voor studenten die:

- a) in het bezit zijn van een universitair bachelordiploma binnen de geesteswetenschappen;
- b) in het bezit zijn van een universitair bachelordiploma binnen de sociale wetenschappen;
- c) zich willen toeleggen op kennisontwikkeling voor, professionalisering van en beleidsontwikkeling over sociaal werk.

De meeste beoogde studenten hebben een afgeronde universitaire bachelor. Studenten met een hbo-bachelor zijn welkom maar moeten eerst een premasterprogramma volgen om hun onderzoeksvaardigheden verder te ontwikkelen. Vanwege die drempel schatten we in dat de meesten een universitaire achtergrond hebben. De studenten zijn dus reeds getraind en gevormd als wetenschappelijke onderzoekers. Dit proces zetten wij voort en spitsen we toe op sociaal werk.

De verschillende disciplinaire achtergronden van de bachelorstudenten verrijken het interdisciplinaire profiel dat belangrijk is voor het veld. De studenten hebben doorgaans geen sociaal werk achtergrond en zijn niet voor het beroep opgeleid. Dit brengt een 'outsider' perspectief die studenten in de master de mogelijkheid biedt om zich te kunnen vormen tot 'critical friend'. Ze ontwikkelen een scherpe blik op kwesties en vanzelfsprekendheden in beleid en praktijk, en een constructieve benadering voor alternatieven, gebaseerd op wetenschappelijke kennis. De UvH beoogt een jaarlijkse instroom van 25 studenten. Zie hiervoor paragraaf 7.

5. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

De master SW&SR kent twee uitstroomrichtingen die in nauwe afstemming met het werkveld (beroepsvereniging BPSW, hbo-instellingen en Movisie) alsook met de bestaande hbo-masters tot stand zijn gekomen. Zie voor uitgebreidere profielen, op basis waarvan het arbeidsmarktonderzoek is uitgevoerd, bijlage 11.

1. Onderzoeker sociaal werk

Afgestudeerden dragen bij aan theorievorming, methodologische verdieping en academische reflectie op sociaal werk. Sommigen stromen door in de universiteit naar een **promotietraject** of als junior **onderzoeker**. Anderen gaan aan de slag in het hbo als **(docent-)onderzoeker** bij **lectoraten**, waar zij praktijkgericht onderzoek verbinden met fundamentele theorievorming. Ook werken zij bij **beleids- en kennisinstututen** zoals Movisie, het NJi of Vilans. Daar ontwikkelen ze methodieken en richtlijnen en bewaken ze

de normatieve en epistemische kwaliteit van posities in het sociaal werk. Ze leveren onderbouwde beleidsanalyses en dragen bij aan kennisproducten die wetenschappelijke en praktijkinzichten verbinden.

2. **Beleidsmaker, programmamanager of bestuursadviseur**

Deze afgestudeerden opereren op het snijvlak van sociaal werk, beleid en onderzoek. Ze onderscheiden zich door hun vermogen tot kritische analyse van maatschappelijke vraagstukken en leveren een bijdrage aan de normatieve en democratische legitimatie van sociaal beleid. Ze werken als **beleidsmakers** bij overheden of maatschappelijke organisaties, ontwikkelen beleid met oog voor sociale rechtvaardigheid, en combineren wetenschappelijke en ervaringskennis in hun aanpak. Sommigen zijn **programmamanager** gericht op de ontwikkeling van sociaal werk als kennis- én waardenpraktijk. Anderen zijn **bestuursadviseur** bij gemeenten of zorginstellingen ten behoeve van de positionering van sociaal werk en de toepassing van onderzoeksinzichten.

Afgestudeerden van de master SW&SR onderscheiden zich door hun vermogen om sociaal werk als praktijk én als kennisdiscipline te bevragen, te verdiepen en te vernieuwen — vanuit een academisch perspectief dat evenzeer beschouwend als maatschappelijk geëngageerd is.

6. **Analyse verwant (toekomstig) aanbod**

Verwant universitair aanbod

De master SW&SR focust op het sociaal werk als academische discipline. In **Vlaanderen** is dit al staande praktijk; daar kennen maar liefst drie universiteiten een master sociaal werk. Er is gesproken met vertegenwoordigers van deze masters om de verschillen en overeenkomsten tussen de Vlaamse en de Nederlandse context te bespreken en advies in te winnen over de curriculumopbouw.⁸

In Nederland bestaat nog **geen** universitaire opleiding met deze focus. Op basis van CDHO-criteria zijn mogelijke verwante opleidingen onderzocht. Acht van de negen benaderde opleidingen zagen onvoldoende overlap om tot afstemming te komen en beschouwen de master SW&SR als een waardevolle aanvulling op het aanbod.

Met **Tilburg University** is wel afgestemd tijdens een afstemmingsoverleg op 11 december 2024, vanwege hun track Social Work binnen de master Sociology (zie gespreksverslag in de bijlage). Die richt zich op kwantitatief onderzoek en evidence-informed interventies op het gebied van sociaal werk, terwijl de UvH-master zich richt op kwalitatief onderzoek, sociale rechtvaardigheid en ethiek. Ook verschilt de theoretische benadering: waar Tilburg werkt vanuit psychologie, sociologie en gezondheidswetenschappen, integreert de UvH geesteswetenschappelijke en sociaalwetenschappelijke perspectieven. Het verslag van dat gesprek is in de bijlage opgenomen. In dat gesprek zijn de curricula van beide opleidingen vergeleken en is vastgesteld dat de master SWSR aan de UvH en de track Social Work aan Tilburg University noodzakelijke en welkome aanvullingen op elkaar zijn.

⁸ De Universiteit Gent ([link](#)), Universiteit Antwerpen ([link](#)) en de KU Leuven ([link](#)) hebben een master Sociaal werk. De Vrije Universiteit Brussel heeft een master Agogische Wetenschappen ([link](#)).

Verwant hbo-aanbod

In tegenstelling tot het wo zijn er op hogescholen wel masteropleidingen op het gebied van sociaal werk. Hogescholen bieden professionele masters aan die op vier manieren verschillen van onze beoogde academische masteropleiding. Ten eerste verschillen de masters qua **oriëntatie**. De professionele masters zijn primair gericht op het opleiden van professionals die de kloof tussen beleid, onderzoek en praktijk kunnen dichten en praktijkonderzoek inzetten om hun eigen professionele praktijk te innoveren. De academische master SW&SR daarentegen, is gericht op de ontwikkeling van sociaal werk als academische discipline en zet daarom theorievorming en fundamentele reflectie centraal.

Ten tweede verschillen de masters met betrekking tot het doel van de **kennisontwikkeling**. De professionele hbo-masters ontwikkelen wetenschappelijk onderbouwde kennis die direct bijdraagt aan de praktijk en gericht is op contextuele praktijkverbetering. Kennisontwikkeling in de academische master SW&SR dient primair theorievorming over sociaal werk en draagt daarmee contextoverstijgend bij aan beroepsontwikkeling en beleidsverbetering.

Ten derde verschillen academische en professionele masters in de **vaardigheden** die studenten ontwikkelen. Studenten aan een professionele hbo-master leren praktijkgericht onderzoek in te zetten om de praktijk te verbeteren, hun professionele ontwikkeling te sturen en bij te dragen aan de verdere professionalisering van het werkveld. In de academische master SW&SR leren studenten om middels fundamenteel onderzoek bij te dragen aan theorievorming en hierover wetenschappelijk te rapporteren en advies uit te brengen.

Tot slot hebben de masters verschillende **doelstellingen met hun opleiding**. Aan professionele masters worden studenten opgeleid tot reflectieve professionals die, door middel van het onderzoeken en oplossen van praktijkvraagstukken, bijdragen aan duurzame verbeteringen binnen de beroepspraktijk en het bredere beroepsdomein. De academische master SW&SR wil studenten opleiden tot academici en strategische denkers die middels kritische analyse en onderzoek bijdragen aan kennisontwikkeling, professionalisering en beleidsvorming, en de ontwikkeling van sociaal werk als academische discipline.

Hieronder zijn de verschillen tussen de professionele masters en onze academische master SW&SR meer specifiek uiteengezet.

Verschil professionele (hbo-)masters sociaal werk en academische master SW&SR

	<u>Professionele Masters SW</u>	<u>Academische Master SW&SR</u>
Oriëntatie:	Primair gericht op sociaal werk als professionele praktijk.	Primair gericht op sociaal werk als academische discipline.
Doel kennisontwikkeling:	Ontwikkelen van wetenschappelijk onderbouwde kennis die primair en direct de praktijk en contextuele praktijkverbetering dient.	Ontwikkeling van wetenschappelijk onderbouwde kennis die primair theorievorming over sociaal werk dient en daarmee overstijgend bijdraagt aan beroepsontwikkeling en beleidsverbetering.

Vaardigheden:	Studenten leren praktijkgericht onderzoek inzetten om de praktijk te verbeteren, hun professionele ontwikkeling te sturen en bij te dragen aan de verdere professionalisering van het werkveld	Studenten leren middels fundamenteel onderzoek bij te dragen aan theorievorming en hierover wetenschappelijk te rapporteren en advies uit te brengen.
Doelstellingen opleiding:	Studenten opleiden tot professionals die middels het onderzoeken en oplossen van praktijkvraagstukken bijdragen aan een verankerde doorwerking in de beroepspraktijk en het bredere beroepsdomein.	Studenten opleiden tot academisch gevormde professionals die middels analyse, onderzoek en advies bijdragen aan kennisontwikkeling, professionalisering en beleidsvorming, en de ontwikkeling van sociaal werk als academische discipline.

Over het voorgestelde onderwijsprogramma is **afgestemd met de opleidingscoördinatoren** van de hbo-masters sociaal werk. Op dinsdag 9 april 2024 en op dinsdag 11 november 2024 sloten de beoogd opleidingsdirecteur van de master SW&SR en een UvH-beleidsmedewerker aan bij het overleg tussen de opleidingscoördinatoren van de professionele masters, om van gedachten te wisselen over een zinvolle verhouding tussen het professionele masteraanbod en de academische master SW&SR. Dankzij die uitwisseling kwamen we tot bovenstaande afbakening tussen de hbo-masters en de academische master. Op 14 april 2025 en op 21 mei 2025 hebben opnieuw overleggen plaatsgevonden, nu **met de Sectorraad** van hogescholen die professionele masters op het gebied van sociaal werk aanbieden. Daarin is van gedachten gewisseld over het onderscheid en de complementariteit van de verschillende masters.

De conclusies van deze overleggen zijn meegenomen en verwerkt in deze aanvraag. In de bovengenoemde overleggen is met instemming gereageerd op ons voornemen om een academische masteropleiding sociaal werk met een wetenschappelijke oriëntatie te ontwikkelen.

Conclusie verwant aanbod

De master SW&SR onderscheidt zich duidelijk van zowel bestaande universitaire als professionele hbo-masters door haar focus op sociaal werk als academische discipline. Deze positionering is zorgvuldig afgestemd met verwante opleidingen in Nederland. Zowel uit de inhoudelijke analyse als uit gevoerde overleggen blijkt brede erkenning van de toegevoegde waarde en complementariteit van deze academische master.

7. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

De Universiteit voor Humanistiek (UvH) beoogt een jaarlijkse instroom van ongeveer 25 studenten. De andere éénjarige masters van de UvH hebben instroom in dezelfde orde van grootte. De andere masters aan de UvH kennen een stabiele instroom. De helft van de studenten in die masters stroomt door vanuit de bachelor Humanistiek aan de UvH, de andere helft stroomt in vanuit een bacheloropleiding aan een andere universiteit. Zijdelings verwante opleidingen hebben van 35 tot >100 studenten.

Er is tevens een enquête uitgezet onder 47 derdejaars studenten van de bachelor Humanistiek. Van de ondervraagden geeft de helft (50%) aan de master te overwegen (15 van 30 respondenten), 4 van de 30 zou deze opleiding zeker kiezen en iets meer dan een derde zou zich niet voor deze opleiding inschrijven (11 van de 30). Dat levert een beeld op van een potentiële

instroom tussen de 25 en 30 studenten o.a. uit de bachelor Humanistiek per cohort. Daarnaast beoogt de master ook instroom vanuit andere bachelors.

8. Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte

Om de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master SW&SR in kaart te brengen heeft de Universiteit voor Humanistiek onderzoeksbureau Odion Onderzoek verzocht een onafhankelijke arbeidsmarktanalyse uit te voeren. Tevens is er onderzocht in de ROA-data hoe groot de behoefte op de arbeidsmarkt wordt.

ROA-data

In bijlage 2 vindt u een overzicht van de ROA-data. Er is in ROA uitgegaan van de arbeidsmarktvrage naar afgestudeerden met een master in de sociale en maatschappij wetenschappen en een master in taal en cultuur. De master beweegt zich namelijk op het snijvlak van die twee clusters. Enerzijds sluit de opleiding aan bij het cluster Taal en Cultuur, vanwege het sterke ethische en levensbeschouwelijke profiel dat kenmerkend is voor de Universiteit voor Humanistiek. Dit profiel, vergelijkbaar met studies als filosofie, levensbeschouwing en humanistiek, plaatst de master in de clustering Taal en Cultuur. Anderzijds is ook het cluster sociale en maatschappijwetenschappen relevant, omdat de opleiding zich richt op maatschappelijke vraagstukken en de sociale dimensies van ethische en levensbeschouwelijke vraagstukken. Dit omvat thema's als sociale rechtvaardigheid, sociale cohesie en structurele ongelijkheid, waarmee afgestudeerden zich positioneren binnen werkvelden die een sterk maatschappelijke en sociale focus hebben.

Uit de ROA-data blijkt een grote vraag naar afgestudeerden in die tweede categorie (master taal en cultuur) en matig beeld voor die eerste categorie (master sociale en maatschappij wetenschappen). Daaruit blijkt dus een vrij gunstig beeld voor de combinatie met een maatschappelijk profiel en een ethisch profiel van een master sociaal werk.

Arbeidsmarktonderzoek

Gezien het unieke karakter van de opleiding en de sector, is gekozen voor een onderzoek onder potentiële werkgevers van afgestudeerden. Het onderzoek is verricht onder 26 werkgevers die betrokken zijn bij het sociaal werk, zoals (lokale) overheden en kennis- en onderwijsinstellingen, universiteiten en hogescholen, branche- en beroepsverenigingen, en uitvoeringsorganisaties van sociaal werk.

Tabel 1. Overzicht geïnterviewde organisaties per deelsector

Deelsector	Geïnterviewde organisaties
Rijksoverheid en gemeenten	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Gemeente Den Haag, Gemeente Amsterdam, Gemeente Utrecht
Onderwijs- en kennisinstituten	Fontys, Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Utrecht, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Universiteit van Amsterdam, Movisie
Branche- en beroepsverenigingen	SAM, Beroepsvereniging Professionals Sociaal Werk, Valente, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Sociaal Werk Nederland
Uitvoeringsorganisaties	Tintengroep, Sociale Teams Helmond, Lentl, ONS welzijn, VIJF, Welzijn Capelle, Wmo radar, Sociaal Team Houten, Kwadraad

Bij deze betrokkenen heeft Odion Onderzoek van april tot en met juli 2024 semigestructureerde interviews afgenomen en een uitvraag naar vacatures gedaan. Hieronder geven we de belangrijkste conclusies weer. Het volledige rapport – inclusief interviewvragen, lijst van respondenten, beschrijving methode, bevindingen en quotes – is bijgevoegd als bijlage 1. De respondenten zijn specifiek bevraagd op de in onderdeel 5 beschreven arbeidsmarktprofielen.

Conclusies onderzoek

Uit het onderzoek blijkt een **grote behoefte** aan professionals die vanuit een wetenschappelijke oriëntatie over sociaal werk kunnen denken. Er bestaat zowel grote behoefte aan academische geschoolde onderzoekers met sociaal werk als expertisegebied, als aan strategische denkers met diepgaande kennis over het sociaal werk. Odion concludeert daarover het volgende:

‘Geïnterviewden zien belang in het verstevigen van het academisch fundament om de complexiteit van het sociaal werk te doorgronden en een onderbouwd handelingsperspectief te bewerkstelligen. Enerzijds om het sociaal werk sterker te positioneren, anderzijds als professionaliseringsslag (academiseren) van beleidsmedewerkers en uitvoerende professionals. Alle geïnterviewde deelsectoren geven aan behoefte te hebben aan verbinders met academische kennis- en vaardigheden en inzicht in het vakgebied sociaal werk om overkoepelend, integraal en samenwerkingsgericht te handelen.’⁹

De geïnterviewden verwachten dat de academische master SW&SR een cruciale rol speelt in de gewenste academisering van het sociaal werk. Net als de UvH zien zij de noodzaak om studenten op te leiden met de analytische vaardigheden om het sociaal werk te doorgronden, onderzoeken en verbeteren. Zij hebben behoefte aan onderzoekers en strategische denkers die kunnen bijdragen aan kennisontwikkeling, beleidsontwikkeling en professionalisering van het vak, blijkt uit hun reacties op onze arbeidsmarktprofielen.

Kwantitatieve analyse arbeidsmarktvraag

Uit het onderzoek blijkt een grote verwachte arbeidsmarktvraag naar afgestudeerden van een academische master SW&SR. Odion concludeert hierover:

⁹ Onderzoek Odion, p. 23

‘De verwachte arbeidsmarktvraag onder potentiële werkgevers is substantieel en betekenisvol. De concrete arbeidsmarktbehoefte uit zich verschillend in diverse deelsectoren, maar is wel in elke deelsector duidelijk aanwezig. De deelsector rijksoverheid en gemeenten heeft met een totaal aantal functies van 480 in de periode van 2027-2031 de grootste arbeidsmarktbehoefte en de branche- en beroepsorganisaties met 18,5 de kleinste. Dit relatief kleine aantal beschikbare functies binnen de branche- en beroepsorganisaties wordt echter deels veroorzaakt door de kleine omvang van de organisaties en beperkte mogelijkheden voor het aannemen van personeel. Het totaal aantal van 739,5 functies over 5 jaar binnen alle geïnterviewde organisaties bevestigt dat er sprake is van een substantiële, betekenisvolle arbeidsmarktbehoefte waarvoor de wo-master Sociaal Werk en Sociale Rechtvaardigheid een passend opleidingsprofiel is.’¹⁰

Tabel 6. “Hoeveel functies verwacht je dat er in de periode 2027-2031 binnen jouw organisatie zullen zijn waarvoor de beoogde master Sociaal Werk een passend opleidingsprofiel is?” (Totaalantwoord per deelsector sociaal werk)

Verwachte arbeidsvraag van potentiële werkgevers	
Deelsector	Aantal functies (2027-2031)
Rijksoverheid en gemeenten	455
Kennis- en onderwijsinstellingen	150
Branche- en beroepsverenigingen	18,5
Uitvoeringsorganisaties sociaal werk	116
Totaal	739,5

Uit het onderzoek van Odion blijkt een groot aantal verwachte functies ($739/5 = 147$ per jaar), die voornamelijk bestaan uit vacatures in uitvoeringsorganisaties van het sociaal werk, Rijksoverheid en gemeenten. Hoewel de beoogde masteropleiding SW&SR niet de capaciteit heeft om daarin te voorzien, gaat de UvH uit van een conservatievere schattig. De uitkomsten laten in ieder geval overtuigend zien dat er een grote vraag is naar afgestudeerden van een academische masteropleiding sociaal werk.

9. Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)

In de verkenningsfase van de totstandkoming van de opleiding is onderzocht in hoeverre de master SW&SR past binnen het huidige opleidingsaanbod van de Universiteit voor Humanistiek (UvH) en dat van andere universiteiten. Binnen de andere masteropleidingen op de UvH is momenteel geen specifieke aandacht voor het sociaal werk als academische discipline. Wel is er zeer zijdelings aandacht voor sociaal werk als beroep. De aandacht verleggen naar primair sociaal werk zou een te ingrijpende herprofilering van deze opleidingen vragen.

De master **Burgerschap en Kwaliteit van Samenleven** richt zich op gedrag en vorming van burgers in een democratische samenleving en over hun omgang met elkaar en met publieke organisaties. Hoewel sociaal werkers aan bod komen als een van de mogelijke beroepen die met deze opdracht belast zijn, is de scope van deze opleiding breder. De master BKS kijkt daarnaast naar andere professies, maatschappelijke organisaties en actieve burgers. Sociaal

¹⁰ Idem, p. 23

werk maakt onderdeel uit van het maatschappelijk speelveld dat in deze opleiding centraal staat, maar de specifieke historie en vraagstukken van het sociaal werk komen niet aan bod. Ook besteedt deze opleiding geringe aandacht aan beleidsvraagstukken en aan kwesties van rechtvaardigheid. De ontwikkeling van een mastertrack sociaal werk binnen deze master is overwogen, maar dat zou onvoldoende tijd en ruimte bieden om de gewenste diepgang te bereiken.

In de **master Zorgethiek en Beleid** staat de vraag centraal wat moreel goede zorg is in zorg- en beleidspraktijken. Hoewel er ook tussen de master Zorgethiek en Beleid en het sociaal werk interessante raakvlakken zijn, zoals de aandacht voor beleidsvraagstukken, is zorgethiek als zodanig een te specifiek perspectief op het sociaal werk.

De driejarige **master Humanistiek** focust zich op humanistisch geestelijke verzorging en zingsgevingsvraagstukken. Hoewel er raakvlakken zijn met sociaal werk, is de master Humanistiek een driejarige ambtsopleiding gericht op het ambt van geestelijk verzorger. Driejarige masters zijn in Nederland voorbehouden aan het ambt van geestelijke verzorging vanwege de specifieke eisen die dit beroep stelt aan opleiding en voorbereiding.

Buiten de UvH is de masteropleiding SW&SR een noodzakelijke aanvulling op bestaand landelijk opleidingsaanbod, vanwege haar unieke focus op het sociaal werk als academische discipline. Deze focus kan bovendien niet binnen bestaande opleidingen of afstudeerrichtingen worden ingevuld. Vanwege het beperkte verwante aanbod aan universiteiten, zijn er geen aandachtspunten rondom landelijke spreiding van studenten. Met de hogescholen zijn goede afspraken gemaakt over het helder communiceren van het onderscheid tussen professionele masters aan hogescholen en de master SW&SR in de studentenwerving (zie bijlage 9b). Aangezien het om de eerste zelfstandige academische master op het gebied van sociaal werk gaat, is de centrale ligging van de universiteit gunstig. De sociaal werksector en andere betrokkenen bij het sociaal werk scharen zich daarom eveneens achter de master SW&SR aan de Universiteit voor Humanistiek. Dit is ook terug te lezen in de verschillende steunverklaringen die bij dit dossier zijn gevoegd. De UvH is met haar rijke traditie van waardengedreven onderwijs en onderzoek de uitgelezen plek om deze master aan te bieden. Het sociaal werk laat zich er nationaal en internationaal op voorstaan een waardengedreven beroep te zijn. De internationale en nationale beroepscodes van het sociaal werk zijn gestoeld op kernwaarden die ook centraal staan in het humanisme en daarmee in het onderwijs en onderzoek aan de UvH. Vanwege deze levensbeschouwelijke insteek van zowel het sociaal werk als de UvH, en vanwege de reeds aanwezige kennis van sociaal werk aan de UvH, ligt het voor de hand deze master op de UvH en niet elders aan te bieden.

10. Aansluiting instellingsprofiel

De **Universiteit voor Humanistiek** (UvH) is bij uitstek geschikt om deze masteropleiding te verzorgen. De UvH is een levensbeschouwelijke universiteit die vanuit een humanistische inspiratie wil bijdragen aan een rechtvaardige, zorgzame samenleving waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden. Het **humanisme** is een levensbeschouwing die uitgaat van de waardigheid en relationele autonomie van mensen. Het **onderwijs aan de UvH** heeft als doel studenten te inspireren en toe te rusten om bij te dragen aan een samenleving waarin alle mensen, ook in situaties van afhankelijkheid en kwetsbaarheid, de mogelijkheid hebben om een betekenisvol en waardig leven te leiden. Inclusiviteit is daarbij één van de speerpunten, blijkt

ook uit het Strategisch Plan 2022-2026 van de UvH.¹¹ Deze uitgangspunten staan ook centraal in het sociaal werk. Volgens de **internationale beroepscode van het sociaal werk** maken sociaal werkers zich op integere wijze sterk voor mensenrechten en rechtvaardigheid¹². Sociaal werk streeft naar een inclusieve samenleving waarin het welzijn en de rechten van alle individuen worden gerespecteerd en bevorderd. De humanistische waarden en de ethische uitgangspunten van het sociaal werk sluiten dus naadloos op elkaar aan.

Het doordenken en onderzoeken van deze waarden en ethische uitgangspunten vraagt om **interdisciplinair onderzoek en onderwijs**. Interdisciplinariteit is ook het uitgangspunt van het onderwijs en het onderzoek van de UvH. In haar onderwijsvisie wordt interdisciplinariteit opgevat als interactie tussen twee of meer disciplines, variërend van de uitwisseling van ideeën, tot het wederzijds integreren van begrippen, methodes en data¹³. Het onderzoek en onderwijs van de UvH beweegt zich binnen het brede domein van de geesteswetenschappen en de sociale wetenschappen (Humanities and Social Sciences). De opleidingen maken gebruik van inzichten en methoden van de geesteswetenschappen (filosofie, historische wetenschappen en religiestudies) en de sociale wetenschappen (psychologie, sociologie, antropologie en onderwijswetenschappen). De master SW&SR sluit inhoudelijk en didactisch aan bij de interdisciplinaire bacheloropleiding Humanistiek. Studenten bouwen voort op het fundament dat zij in de bachelor gelegd hebben: kennis van filosofische, ethische, sociologische en historische benaderingen van mens en samenleving. De thema's die in de bachelor aan bod komen — zoals humanisering, waardigheid, ethiek, rechtvaardigheid en professionaliteit — krijgen in deze master een nadere uitwerking binnen het specifieke domein van het sociaal werk. Zo verdiept de master SW&SR het vermogen van studenten om met behulp van hun inzichten uit hun studie Humanistiek bij te dragen aan reflectie op en theorievorming over het sociaal werk.¹⁴

Dat de UvH de juiste plek voor een master SW&SR wordt ook duidelijk uit haar **sterke onderzoekspositie** op het gebied van sociaal werk, met een bijzondere leerstoel Grondslagen van het maatschappelijk werk, die al twee decennia bekleed wordt door toonaangevende hoogleraren, en de benoeming van de eerste en enige reguliere hoogleraar sociaal werk in Nederland (tevens de beoogde opleidingsdirecteur van de master SW&SR). Net als het onderwijs, is ook het onderzoek aan de UvH waardengedreven, gericht op het bevorderen van een zorgzame en rechtvaardige samenleving en zingeving van individuen. In het onderzoek komen deze uitgangspunten terug in vragen als: Hoe kan sociaal werk sociale cohesie bevorderen? Hoe kan sociaal werk polarisatie tegengaan? Hoe komen sociaal werkers tot een ethische uitoefening van hun pedagogische taken? Deze vragen staan ook centraal in het onderwijs.

¹¹ Strategisch Plan 2022-2026 Universiteit voor Humanistiek, p. 13

(https://www.uvh.nl/uvh.nl/up/ZaqakrqKmD_Strategisch_Plan_Universiteit_voor_Humanistiek_2022-2026_.pdf)

¹² <https://www.bpsw.nl/app/uploads/Facstheet-internationale-ethische-principes.pdf>

¹³ Onderwijsvisie Universiteit voor Humanistiek, p. 9

(https://www.uvh.nl/uvh.nl/up/ZwqzzuaKaB_UvHONDERWIJSVISIE-LR.pdf)

¹⁴ Studenten afkomstig van andere bachelors in de sociale- en geesteswetenschappen zullen ook aansluiting vinden bij deze master. In deze paragraaf benadrukken we hoe de master aansluit bij het bestaande onderwijs van de universiteit.

De UvH en haar onderzoekers zijn stevig verankerd in **een breed onderzoeksnetwerk** binnen het onderzoek naar sociaal werk. In het academisch werkveld zijn er lopende samenwerkingen met de afdeling Bestuurs- en Organisationswetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht. Daarnaast is er in het recente verleden nauw samengewerkt met de afdeling sociologie van de Universiteit van Amsterdam. De UvH onderhoudt verder goede contacten met de afdelingen sociologie van Tilburg University en de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daarnaast werken onderzoekers aan de UvH samen met onderzoekers die onderwijs verzorgen in de drie Vlaamse masteropleidingen sociaal werk aan de Universiteit Antwerpen, Universiteit Gent en de KU Leuven.

De UvH werkt samen met verschillende **maatschappelijke partners** die nauw betrokken zijn bij het sociaal werk, zoals met Movisie en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Verder onderhoudt de UvH sterke banden met de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), Sociaal Werk Nederland en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Allen zijn nauw betrokken geweest bij de vestiging van de leerstoel Sociaal Werk aan de UvH. Deze samenwerkingen maken het mogelijk om de inhoud van de master SW&SR in een voortdurend gesprek af te blijven stemmen op de arbeidsmarktbehoefte. Het gesprek daarover zal plaatsvinden in werkveldoverleggen, net zoals dat reeds voor de andere drie masteropleidingen aan de UvH gebeurt.

11. RIO- en ISCED-indeling¹⁵

Het voorstel voor de RIO-indeling is indeling bij het onderdeel Gedrag en maatschappij, aangezien dit inhoudelijk het meest overeenkomt met de thematiek van de opleiding. Ook Taal en cultuur is als onderdeel overwogen, vanwege het ethisch-levensbeschouwelijke karakter van de opleiding, maar uiteindelijk bevindt het verwant aanbod zich ook overwegend in het onderdeel Gedrag en maatschappij.

12. Afstemming (art. 4 lid 3)

Zie hiervoor punt 6.

¹⁵ RIO is de vervanger van het Croho; de ISCED-indeling is optioneel

Bijlagen

1. Arbeidsmarktonderzoek Odion
2. ROA-data
3. Overzicht zijdelings verwant aanbod
4. Steunverklaring BPSW
5. Steunverklaring VWS
6. Steunverklaring Marie Kamphuisstichting
7. Verslag afstemmingsoverleg Tilburg University 11 december 2024
8. Correspondentie over afstemming zijdelings verwant aanbod
 - a. Correspondentie met Radboud Universiteit Nijmegen
 - b. Correspondentie met Rijksuniversiteit Groningen
 - c. Correspondentie met Universiteit Utrecht
 - d. Correspondentie met Universiteit van Amsterdam
 - e. Correspondentie met Vrije Universiteit Amsterdam
 - f. Correspondentie met Erasmus Universiteit
9.
 - a. Verslag afstemmingsoverleg met Sectorraad Hbo 14 april 2025
 - b. Verslag afstemmingsoverleg met Sectorraad Hbo 21 mei 2025
10. Opdracht en subsidieverlening Sociaal werk VWS
11. Beroepsprofielen Sociaal werk

Bijlage 2. ROA-data

regionaam	aggregatieniveau	detailniveau	thema	onderwerp	aantal	totaal 6 jr. %	gem. jaarlijks %	indicator	typering
All	All	All	All	All	All	All	All	All	All
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	2100	2	0.4		gemiddeld
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte vervangingsvraag tot 2028	11400	12	1.9		laag
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte baanopeningen tot 2028	13600	14	2.3		laag
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	21700	23	3.5		gemiddeld
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				1.09	vrijwel geen
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - sociale en maatschappijwetenschappen	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				1.09	matig
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	1500	1	0.2		laag
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte vervangingsvraag tot 2028	22000	21	3.3		gemiddeld
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte baanopeningen tot 2028	23500	23	3.5		gemiddeld
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	13000	13	2		laag
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				0.97	groot
Nederland	opleidingstype (ONR2019)	Master - taal en cultuur	Risicoindicatoren en arbeidsmarktprognoses tot 2028	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				0.97	goed

Bijlage 3. Overzicht (zijdelings) verwant aanbod

Universiteit	Graad	Opleiding	Taal	Instroom 2023-2024 ¹⁶
UU	MSc	Interdisciplinary Social Sciences • Track Social Challenges, Policies and Interventions • Track Youth Development and Social Change	Engels	107
UU	MSc	Sociology: Contemporary Social Problems	Engels	46
EUR	MSc	Societal transitions	Engels	35
EUR	MSc	Sociology • Track Engaging Public Issues ² - Track Social Inequalities	Engels	132
Tilburg	MSc	Sociology •Track Social work	Nederlands	49
UvA	MSc	Sociology	Engels	71
RUG	MSc	Sociologie	Nederlands	48
Radboud	MSc	Sociologie: beleid en praktijkgericht onderzoek	Nederlands	16
VU	MSc	Sociologie	Nederlands	44

¹⁶ Eerstejaars ingeschreven studenten 2023-2024, DUO. De instroomcijfers zijn op opleidingsniveau, de trackinstroom kan dus lager zijn. De track Sociaal werk in Tilburg start per september 2025.

Bijlage 4 t/m 9

Zie bijgevoegde pdf's.

Bijlage 10 Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

De master kent **twee uitstroomprofielen met meerdere beroepsmogelijkheden**: afgestudeerden kunnen komen te werken als beleidsmaker, programmamanager of bestuursadviseur op het terrein van sociaal werk of als onderzoeker met sociaal werk als focusgebied. Deze uitstroomprofielen zijn in nauwe afstemming met het werkveld (beroepsvereniging BPSW, hbo-instellingen en Movisie) alsook met de bestaande hbo-masters tot stand gekomen.

1. De afgestudeerde master SW&SR gaat aan het werk als **beleidsmaker, programmamanager of bestuursadviseur**. Beleidsmakers werken bij een ministerie, lokale overheid of semi-overheidsorganisatie¹⁷ en ontwikkelen beleid dat betrekking heeft op het sociaal werk. Programmamanagers gaan aan de slag bij een branchevereniging of beroepsvereniging en werken daar aan langlopende programma's gericht op verwezenlijking van de centrale doelen van het sociaal werk. Bestuursadviseurs adviseren bestuurders van sociaal werk organisaties of andere organisaties waar sociaal werkers actief zijn, zoals ziekenhuizen, dagbestedingsorganisaties, penitentiaire inrichtingen en verzorgingshuizen. In al deze functies benutten afgestudeerden hun vermogen om strategisch en beleidsmatig te denken over sociaal werk, programma's of projecten binnen het sociaal werk te ontwikkelen en beheren, en bestuurders van organisaties waar sociaal werkers actief zijn, op basis van wetenschappelijk onderzoek te adviseren.
2. Om sociaal werk als beroep en academische discipline verder te ontwikkelen, is het belangrijk om **onderzoekers** op te leiden die zich specifiek richten op sociaal werk. Deze onderzoekers werken ten eerste aan **universiteiten en hogescholen** waar zij bijdragen aan de ontwikkeling van sociaal werk als academische discipline. Met hun onderzoek dragen zij bij aan de theorievorming over het sociaal werk en aan de kennisbasis van het sociaal werk. Ten tweede werken onderzoekers **bij organisaties voor beleidsonderzoek** waar zij zich richten op beleidsprocessen en het kritisch analyseren van sociaal beleid, de impact van beleid op mensen, sociaal werk praktijken en gemeenschappen en het geven van beleidsadvies. Tot slot werken onderzoekers **bij kennisinstituten als Movisie, het Nederlands Jeugdinstituut en Vilans**. Daar dragen zij bij aan professionalisering van het sociaal werk door de praktijk en de databanken 'Effectieve Interventies' te voeden met actuele wetenschappelijke inzichten die gebaseerd zijn op kwalitatief hoogstaand onderzoek en door richtlijnen en methoden voor het sociaal werk (door) te ontwikkelen op basis van de meest actuele wetenschappelijke inzichten.

Kortom: de master SW&SR leidt onderzoekers en strategische denkers op die sociaal beleid en sociaal werk vanuit sociaalwetenschappelijke, historische en ethische perspectieven kunnen analyseren en complexe maatschappelijke vraagstukken diepgaand kunnen doorgronden. Deze professionals vervullen een unieke rol doordat zij niet alleen in staat zijn om inzichten uit wetenschappelijk onderzoek naar de praktijk en beleid te vertalen, maar ook om nieuwe theorie te ontwikkelen die bijdraagt aan wetenschappelijke kennis over het sociaal werk en daarmee zowel het beroep als de academische discipline verder ontwikkelen. Daarnaast dragen zij bij aan het kritisch doordenken van beleidskaders, organisatieprincipes, politieke structuren, en maatschappelijke debatten die het sociaal werk beïnvloeden, met bijzondere aandacht voor ethische vraagstukken en sociale rechtvaardigheid.

¹⁷ Zoals (grote) sociaal werkorganisaties